

สิ่งเล็กๆ ที่เรียกว่า ‘การบ้าน’

ศ...ศิวซ์ เทียมทัต

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรพัฒนาการเศรษฐกิจ คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
www.econ.nida.ac.th

U.C. ที่จะหมดไปนี้ เป็นเดือนของเด็กเยาวชน (วันเด็ก) และการศึกษา (ครู) หลายคนเห็นว่าการเรียนในห้องเรียนเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเด็ก แต่จริงๆ แล้ว สิ่งเล็กๆ ที่ทำนอกห้องเรียนอย่างเช่น การทำการบ้าน ก็มีความสำคัญด้วยเช่นเดียวกัน

ในสมัยที่เรายังเป็นนักเรียนกันอยู่ผมเชื่อว่าหลายๆ คน และตัวผมเองไม่ค่อยปลื้มกับ “สิ่งเล็กๆ ที่เรียกว่า การบ้าน” ที่คุณครูผู้ใจดีชอบให้ตอนก่อนหมดชั่วโมงเรียนในแต่ละวิชา เพราะมันจะไปแย่งเวลาแห่งความสุขในการทำกิจกรรมต่างๆ และเวลาพักผ่อนของพวกเรา (ตอนนั้นจะชอบก็แต่ “สิ่งเล็กๆ ที่เรียกว่ารัก” ตามแบบเด็กทั่วไป) แต่พอมานั่งคิดในตอนนี้ผมว่าการบ้านก็มีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตที่ผ่านมากับเราไม่น้อยเลยทีเดียว

ประโยชน์ของการบ้านที่เราารู้ๆ กันอยู่ ก็คือการทำการบ้านช่วยในการฝึกฝนและทบทวนความรู้ที่เราได้เรียนรู้มาจากห้องเรียนในแต่ละวัน ซึ่งส่งผลทำให้ผลการเรียนของเราได้ดีไปด้วย แต่จะมีใครบ้างที่รู้ว่า การบ้านยังมีประโยชน์อย่างมหาศาลที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศขึ้นได้ มาถึงตรงนี้หลายคนมีคำถามในใจว่า ทำไมผมถึงคิดอย่างนั้น ที่ผมคิดอย่างนี้เพราะว่าการบ้านช่วยทำให้เกิดการพัฒนาความรู้และทักษะความสามารถในตัวของผู้คน หรือถ้าพูดกันเป็นภาษา

เศรษฐศาสตร์ (ไม่ใช่ภาษาครุศาสตร์) ก็คือ “การบ้านเป็นเครื่องมือที่ช่วยเพิ่มพูนทุนมนุษย์ (Human Capital) ซึ่งจะสะท้อนออกมาในรูปแบบของผลิตภาพการทำงานของคนเหล่านั้นเมื่อเติบโตใหญ่ในอนาคต

มาถึงตรงนี้ผมรู้ว่าหลายคนคงมีคำถามกันแล้วซินะครับว่า การบ้านมันจะช่วยทำให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจได้จริงๆ เหรอ มันฟังดูแปลกๆ นะครับ ขนาดตัวผมเองก็ยังไม่เชื่อใจเลย แต่การบ้านก็เป็นปัจจัยตัวหนึ่งที่มีผลทำให้ผลการเรียนของเด็กดีขึ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพการศึกษาถึงสูงขึ้นไปเช่นกัน มีงานวิจัยที่สนับสนุนแนวคิดเรื่องนี้ ซึ่งศึกษาโดย Marte Ronning โดยทำการศึกษาเรื่องผลกระทบจากการให้การบ้านที่มีต่อผลการเรียนของเด็กในประเทศเนเธอร์แลนด์ที่กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเด็ก 4,316 คน โดยได้แบ่งเด็กออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มที่ครูให้การบ้าน กับ 2) กลุ่มที่ครูไม่ได้ให้การบ้าน ผลการศึกษาพบว่า เด็กในกลุ่มที่ได้ทำการบ้านจะมีผลการเรียนที่ดีกว่าเด็กในกลุ่มที่ไม่มีการทำการบ้านถึงร้อยละ 5.67 ดังนั้นเราจึงสรุปได้ว่าการบ้านเป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้

มาถึงตอนนี้ หลายคนเริ่มรู้สึกอยากจะแย้งความคิดของผมในเรื่องนี้อย่างแน่นอน ว่าการบ้านช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาได้จริงหรือ เพราะจากประสบการณ์ของหลายๆ คน รวมถึงตัวผมเอง คงปฏิเสธไม่ได้ว่าในการทำการบ้านแต่ละครั้ง เราไม่ได้ทำด้วยความอยากเรียนรู้จริงๆ ส่วนมากอาจารย์สั่งมา เราก็ลอกเพื่อนส่งกันเป็นส่วนใหญ่ แล้วอย่างนี้การให้การบ้านมันจะทำให้ผลการเรียนมันดีขึ้นจริงหรือ? คำตอบคือ “การบ้านช่วยทำให้ผลการเรียนของเด็กดีขึ้น และช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาของ

สิ่งเล็กๆ ที่เรียกว่า ‘การบ้าน’

ประเทศได้จริง” แต่ว่าคุณเจออยู่ที่ “ครูผู้สอน ต้องมีกลยุทธ์ในการให้การบ้านเด็กที่ต่างไปจากในอดีต” นั่นก็คือ การบ้านที่มอบหมายให้เด็กทำ ควรเป็นการบ้านที่สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ที่มาจากภายในตัวเด็กเอง ไม่ใช่มอบหมายการบ้านเพื่อให้นักเรียนทำมาส่งแล้วให้คะแนนเด็กตามชิ้นงาน ซึ่งเป็นการสร้างแรงจูงใจจากภายนอก (แต่ไม่ได้มาจากความสนใจของเด็ก) ซึ่งเมื่อไม่มีแรงจูงใจดังกล่าว เด็กก็จะไม่ทำ หรือทำออกมาได้ไม่ดี ดังนั้นการสร้างแรงจูงใจจากภายในตัวเด็กเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการเกิดนิสัยรักการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long Learning) เพราะอะไรก็ตามที่เราทำมาจากความพอใจภายในตัวเรา ย่อมส่งผลทำให้เรามีความสุข ความอึดอื้อ และมีพลังงานในการทำมันออกมาอย่างไม่หยุดยั้ง

ลักษณะของการให้การบ้านที่สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับเด็กตามความคิดของผมก็คือ ครูควรพิจารณาความยากง่ายของเนื้อหาให้เหมาะสมกับความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กเป็นอันดับแรก เพราะการบ้านที่ยากเกินไปจะไม่จูงใจให้เด็กอยากทำ และการบ้านที่ดีควรมีลักษณะสร้างความท้าทายให้เด็กอยากที่จะเรียนรู้และอยากลงมือปฏิบัติ ตัวการบ้านที่ดีควรเป็นการจัดทำรายงานแล้วนำมาเสนอในหน้าชั้นเรียน แต่การนำเสนอสมควรเป็นไปเชิงสร้างสรรค์ไม่ใช่มาบรรยายให้ฟังแต่เพียงอย่างเดียว เช่น การแสดงละคร หรือบทบาทสมมติประกอบการนำเสนอ ซึ่งจะช่วยพัฒนาการฝึกคิดในเชิงสร้างสรรค์ให้แก่เด็กไปในตัวด้วย

นอกจากนี้ ในการให้การบ้าน ครูควรคำนึงเวลาที่ใช้ในการทำการบ้านของเด็กในช่วงชั้นเรียนที่ต่างกันอีกด้วย ทั้งนี้มีงานวิจัยอีกชิ้นทางด้านการศึกษาของ Harris Cooper et al. ได้

ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผลตอบแทนจากการเรียนรู้กับเวลาที่ใช้ในการทำการบ้านของเด็กในช่วงชั้นเรียนต่างๆ โดยวิเคราะห์ความเหมาะสมของปริมาณการบ้านสำหรับเยาวชนชาติอเมริกาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล จนถึงเกรด 12 (เทียบเท่ากับ ม.6 ในบ้านเรา) ระหว่างปี ค.ศ. 1987-2003 พบว่า “มีความสัมพันธ์กันในลักษณะลดน้อยถอยลง” หมายความว่า การทำการบ้านจะส่งผลทางบวกต่อผลได้ทางการศึกษา แต่ถ้าทำมากเกินไป ผลได้ดังกล่าวจะปรับลดลง โดยเวลาที่ดีที่สุดสำหรับเด็กมัธยมต้นในการทำการบ้านที่ดีที่สุด (เพื่อให้ได้รับผลได้สูงสุด) อยู่ที่ไม่เกิน 90 นาที ในขณะที่เด็กมัธยมปลายอยู่ที่ไม่เกิน 120 นาที เมื่อนำปัจจัยทั้งหมดมารวมพิจารณาในการจัดการเรียนการสอนและให้การบ้านเด็ก จะทำให้เด็กไม่มีความรู้สึกที่ไม่ดีกับการบ้านอีกต่อไป และที่สำคัญยังเป็นการส่งเสริมการสร้างนิสัยรักการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับเด็กอีกด้วย ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการเรียนในชั้นเรียนของเด็กในวันนี้และในการทำงานในอนาคตข้างหน้า เห็นไหมครับว่า “การบ้าน” เป็นสิ่งเล็กๆ ที่มีความสำคัญจริงๆ ○

ที่มา : Cooper, H., Robinson, J. C., & Patall, E. A. (2006). Does homework improve academic achievement? A synthesis of research, 1987–2003. *Review of Educational Research*, 76(1), 1–62.

Ronning, M. (2011). Who benefits from homework assignments? *Economics of Education Review*, 30. 55-64.